

NIEUWSBRIEF SEPTEMBER 2014

Beste mensen,

In onze vorige nieuwsbrief hebben we gemeld dat dit een spannend jaar is. Wat is er sindsdien gebeurd? Wij hebben contact gehad met het College van B&W van de gemeente Sliedrecht en de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Beiden hebben zich bijzonder betrokken getoond! Het Sliedrechtse College was in de gelegenheid de Gemeenteraad het voorstel te doen ons EUR 25.000 te schenken, wat een enorme opsteker is! Zelf hebben wij inmiddels ruim EUR 10.000 bij elkaar zodat ongeveer 1/3 van het benodigde bedrag binnen is.

HOEWEL WIJ VEEL BEMOEDIGENDE REACTIES KRIJGEN IS ER NOG WEL EEN KLEIN WONDER NODIG OM HET HELE BEDRAG VAN EUR 100.000 BIJ ELKAAR TE KRIJGEN.

Met bedrijven, fondsen en particulieren hebben wij contact gezocht, veel ijzers nog in het spreekwoordelijke vuur. Maar of er genoeg warm voor ons lopen? Dat zullen we aan het eind van het jaar weten!

Ondertussen blijven wij rondleidingen geven en organiseren we allerlei activiteiten, ook dit najaar. Daarbij bent u van harte welkom! Voordat wij nieuwszaken melden aan onze donateurs en gevers: HARTELIJK DANK VOOR UW BIJDRAGE. Aan onze nieuws donateurs: VAN HARTE WELKOM!

TERUGBLIK

De Stichting Synagoge Sliedrecht / Hardinxveld-Giessendam is in 1994 opgericht. Dankzij bemiddeling van de toenmalige wethouder Den Besten is in 1997 het oude pand aan Rivierdijk 33 aangekocht. In 1998 is het gedemonteerd, in 2002 herplaatst en in 2003 heringewijd.

De herinwijding van destijds was een plechtig moment met vele gasten. Nadien is een bijzondere avond geweest voor vrienden en allen die dit mogelijk hadden gemaakt. Was u daarbij?

De Dijkssynagoge was een oud gebouw, maar heeft een nieuw leven gekregen. Hoewel het met name voor culturele en educatieve doeleinden gebruikt wordt, is het nieuwe leven van dit oude gebouw, een leven dat heel dicht bij haar oorspronkelijke bestemming ligt. Dat is bijzonder! De dijkssynagoge heeft een gebouwbestuur dat verantwoordelijk is voor de culturele activiteiten en het beheer van het gebouw. Incidenteel wordt er een dienst gehouden, waarmee financieel wordt bijgedragen aan de instandhouding ervan. In de afgelopen jaren zijn hier veel bijzondere ontmoetingen geweest. Maar ook vieringen, herdenkingen, joodse feesten, lezingen en niet te vergeten: rondleidingen, heel veel rondleidingen.

SCHOOLBEZOEK

Wist u bijvoorbeeld dat het Develsteincollege uit Zwijndrecht dit jaar voor de derde keer op rij gedurende een hele dag een bus heen en weer laat rijden om 7 klassen achter elkaar de synagoge te laten zien? Met dank aan onze trouwe en toegewijde vrijwilligers die dit mogelijk maken!

GASTENBOEK

De eerste die in 2003 in ons gastenboek schreef was de heer J.C. den Hartog, verwant aan de familie Den Hartog die veel oud Sliedrechtenaren zich nog herinneren. Hij was één van onze eregasten bij de herinwijding van de Dijkssynagoge.

Latere schrijvers schreven:
"Moge de Eeuwige – Hakadosj
Baruch Hoe – deze sjoel
behoeden en tot ere brengen."

Een ander schreef: "Ik ben
geweldig onder de indruk en hevig geëmotioneerd
bij het zien van al het werk. En dan te bedenken dat
de meeste medewerkers het Jodendom niet in de
genen hebben zitten. Moge de aanblik van dit
interieur de bezoekers inspireren om iets van hun
penningen af te staan om de mogelijkheden van dit
sjoeltje op peil te houden." De achterkleinzoon en
-dochter van David van Hegten, één van de
oprichters van synagoge in 1845, meldde bij de
herinwijding: "wij zagen wederom de droom van
David van Hegten verwezenlijkt worden." De
Joodse familie die na de oorlog enige jaren de
winkel van Hartog de Jood gerund had, schreef: "De
opening van de sjoel én de toespraak van Zvi Marx
is een prachtig begin om wonden te helen en de
toekomst te bouwen." Nadien hebben vele anderen
iets van hun indrukken beschreven.

MEDIA-AANDACHT

De situatie waarin de stichting zich dit jaar bevindt
heeft de nodige aandacht in de pers gekregen. Wij
kregen aandacht van de Klaroen, Radio Rijnmond,
de Telegraaf en het Reformatorisch Dagblad. Wij
zijn blij met deze media-aandacht! Het geeft
bekendheid en levert hartverwarmende reacties
op. Zoals bijvoorbeeld van een 92 jr. dame uit
Sliedrecht, die de krant had gelezen, contact met
ons zocht en vond dat de synagoge toch niet
zomaar mocht verdwijnen, om welke reden zij
graag een bijdrage wilde geven. Of Het Pastoraal
Centrum De Ark uit Hendrik Ido Ambacht waarvan
jongeren uit hun gemeente EUR 650,-- voor ons bij
elkaar wisten te krijgen. Geweldig, bedankt!!

EEN KLEIN WONDER

Echt gebeurd. Er was eens een arm gezin met twee
kleine kinderen, waarvan de jongste (5 jr.) vaak ziek
was. Na vele, nauwelijks te kunnen betalen,
doktersbezoeken bleek dat de kleine jongen een
hersentumor had. Op een avond zat zijn zusje (8 jr.)

stiekem op de trap te luisteren naar haar ouders.
Moeder zei op verdrietige toon dat er een wonder
nodig was, om de operatie van haar broertje te
kunnen betalen en dat ze hem anders zouden
kwijtraken. Kort daarna ging zusje met al haar
spaargeld naar de apotheek. Nadat ze lang op haar
beurt had gewacht zei ze een wonder te willen
kopen voor haar zieke broertje. De apotheker zei
dat hij dat niet had en wilde haar wegsturen.
Toevallig echter was de broer van de apotheker in
de zaak en hij had haar verhaal gehoord. Hij vroeg
het meisje wat er precies aan de hand was en zei
toen: toevallig ben ik een dokter die hersenopera-
ties doet. Hij zei hoeveel geld heb je? Het meisje:
"Een paar dollar en wat dollarcen, maar
volgende week een klein beetje meer." De man
antwoordde: "Dat is precies genoeg voor de
operatie en ik ga helpen. Voor die paar dollar en
dollarcen is het jongentje geopereerd en gered.
Een wonder!

Ons probleem als bestuur is van geheel andere
orde. Maar een klein wonder is wel nodig! Daarbij
realiseren wij ons dat grote wonderen door hard
werken en vele handen tot stand zijn gebracht.
Graag nodigen wij u daarom uit ons, binnen de
mogelijkheden die u heeft, te helpen. Alles is
welkom, voor elke bijdrage zijn wij u bijzonder
erkentelijk! Een bijdrage kunt u overmaken op:

NL96 RABO 0399 3065 87

Naam: **STICHTING SYNAGOGESLIEDRECHT**

U kunt ook een pakketje met folders aanvragen en
verspreiden, ons probleem bij anderen bekend
maken of een rondleiding organiseren. Als bestuur
bedanken wij u hiervoor bij voorbaat hartelijk!

Ronald Kitsz, Ton de Koning, Yvar Monasch.

**MUZIEK: MAANDAG 29
SEPTEMBER 20.00 UUR**

Graag nodigen wij u weer uit voor een avondje muziek met twee jonge musici. **Elliot Muusses** en **Ruzana Tsymalova**. De nog jonge en zeer getalenteerde Elliot Muusses begon gitaar te spelen toen hij negen jaar oud was en vier jaar later vormde hij zijn 1^e band, maar de akoestische muziek liet hem niet los. Ruzana Tsymalova is geboren in Rusland en komt uit een artistieke, muzikale familie. Op haar 6e leerde ze viool spelen.

Ze studeerde af in Rusland, 1994, Cum laude. Ze hebben beiden hun sporen in en buiten Nederland verdiend. Een eer hen te ontvangen!

PRIJS: EUR 12,50
inclusief koffie.

SOEKKOTH

Wanneer u dit leest zijn de voorbereidingen voor Soekkot, Loofhuttenfeest van 2014 in volle gang. Niet alleen is er een datum gepland om de Soekka (loofhut) te bouwen, maar dit jaar zal er een heel bijzonder Soekka komen. Gesponsord door welwillende betrokkenen zal er een permanent geraamte gebouwd worden, wat buiten Soekkot om als pergola dienst kan doen en met een andere bekleding voor andere doeleinden geschikt is. Daarmee vergroten wij onze aantrekkelijkheid als trouwlocatie.

Allereerst echter zal een en ander als Soekka aangekleed worden volgens de daarbij horende regels en tradities. Wij zijn er trots op dat dit mogelijk is en zien er naar uit u te ontvangen!

Vanaf 7 oktober tot en met 26 oktober (extra lang) is de soekka te bewonderen. Wanneer u in deze periode de Dijksynagoge bezoekt voor een rondleiding, krijgt u er een extra attractie bij!

**DINSDAG 14 OKTOBER 20.00
UUR LEZING OVER SOEKOT**

Voor u en andere belangstellenden hebben wij een lezing georganiseerd, waarbij speciaal aandacht gegeven zal worden aan de Joodse feesten in het algemeen en Soekkot in het bijzonder. Natuurlijk in de periode dat onze nieuwe Soekka er staat. De lezing zal worden verzorgd door één van onze vaste medewerkers / vrijwilligers: Annelies Tanis, die al eerder indruk maakte met haar lezingen.

HERDENKING

Op 27 april van dit jaar hadden wij een bijzondere Jom Hasjoa Herdenking. Ronald Kitsz vertelde van de lotgevallen van de Joodse inwoners uit Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam. De catastrofe die niet aan hun deur voorbij gegaan was. Daar stelde hij de vraag of herdenken nu wel zo nodig, of zelfs therapeutisch verantwoord was, omdat het gewonde herinneringen ophaalt. Hij vreesde van wel, *niet* om opnieuw te verwonden, maar *wel* om te doen wat in ons vermogen ligt om herhaling van de geschiedenis te voorkomen. De Shoah was immers een monsterlijke daad tegen de menselijkheid. Toen de oorlog in 1940 uitbrak bleef Simon den Hartog de hoop koesteren dat het in Nederland en vooral in het dorp Sliedrecht wel mee zou vallen. *De Joden waren immers met niemand in oorlog.* Zou hij gedacht hebben dat het een kwestie van tijd was dat er weer betere en rustiger tijden zouden aanbreken? Het is dramatisch afgelopen. Ten slotte vroeg Ronald de aanwezigen zich niet schuldig te voelen over wat men vroeger niet gedaan heeft of nu buiten hun invloedssfeer ligt. Wel deed hij een beroep op gezond verstand om

meehelpen te voorkomen dat onder het mom van het zelfcorrigerend vermogen van de samenleving, mensen eigen rechter gaan spelen. Niet onverschillig zijn, dat is nog erger dan haat. Op waardige wijze lazen burgemeester Van Hemmen (Sliedrecht) en loco burgemeester Boerman (Hardinxveld-Giessendam) de namen van joodse slachtoffers voor.

STOLPERSTEINEN

Recentelijk vroeg iemand het bestuur hoe men over het plaatsen van Stolpersteinen denkt. Daarbij gaat het om het plaatsen van stenen in het trottoir, daar waar tijdens de oorlog nog Joodse inwoners gewoond hebben. Een steen die de aandacht trekt en daarom "struikelsteen" genoemd wordt, want zo luidt een Joods gezegde: "Een mens is pas echt dood wanneer zijn naam niet meer wordt genoemd". Stolpersteine is een initiatief van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig. Het vergt historisch onderzoek en brengt kosten met zich mee, maar is wat ons betreft ook in onze omgeving een project dat alle steun verdient.

**CHANOEKA: DONDERDAG 18
DECEMBER 2014 OM 19.30 06 –**

Chanoeka (Inwijdingsfeest) is het enige feest dat niet in de Hebreeuwse bijbel genoemd wordt. Het wordt gevierd ter herinnering aan de herinwijding van de Tempel in Jeruzalem door de Makkabeeën, nadat deze, in het jaar 165 voor de gewone jaartelling, de Seleuciden, Syriërs, verslagen hadden. Zij hadden de Tempel verontreinigd. De vondst van een kruikje reine olie, dat gebruikt kon worden om de Menorah in de Tempel weer aan te steken, neemt een belangrijke plaats in bij dit feest. Hoewel de hoeveelheid olie slechts voldoende was voor één dag bleef de lamp door een wonder acht

dagen lang branden, precies genoeg dagen om nieuwe olie te maken. Na de verwoesting van de Tempel in het jaar 70 van de gewone jaartelling bleef Chanoeka als lichtfeest gehandhaafd. Het viert het behoud van de eigen, Joodse identiteit.

Van harte welkom op ons Chanoekafeest. Er zal uitleg gegeven en van muziek genoten kunnen worden. Natuurlijk zullen de bijbehorende lekkernijen niet ontbreken. Voor deelname vragen wij een bijdrage van EUR 7,50 vanwege de onkosten. Maar wat wij nog meer en van harte hopen is dat wij dan goed nieuws hebben over de toekomst van onze synagoge, de enige Dijksynagoge ter wereld!

CONTACTINFORMATIE:

Secretariaat:

Dhr. R.J. Kitsz
Rondo 132, 3363 LB Sliedrecht
tel: 0184 – 419 408 / 06 – 109 78 191
e-mail: info@dijksynagoge.nl
Internet: www.dijksynagoge.nl

Penningmeester: A.C. de Koning
acdekoning@yahoo.com
tel: 06 – 225 26 405

Bezoekadres: Rivierdijk 51,
3361 AD, SLIEDRECHT

Rondleidingen/afspraken:

Mw. G. Zijlstra
tel: 0184 – 411 527
mail: gj-zijlstra@hetnet.nl

DE JOODSE GEMEENTE

Voor informatie over de diensten:

Ton en Sarah de Koning
telefoon: 010 - 236 34 02
e-mail: ajdekoning@yahoo.com